

วิธีดำเนินการวิจัย

เป้าหมายหลักของงานวิจัยฉบับนี้คือ การพัฒนารูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา ดังนั้นจึงแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : การสร้างรูปแบบการสอนและเอกสารคำสอน

ตอนที่ 2 : การทดลองใช้รูปแบบการสอน

และในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 : การสร้างรูปแบบการสอนและเอกสารคำสอน

ขั้นที่ 1 : การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ในการสร้างรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษานั้น จำเป็นต้องพิจารณาข้อมูล 3 ประเภท คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาไทย ได้แก่

1.1 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ศึกษาจากรายงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่าง ๆ รวบรวมข้อมูล แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมแสดงระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลบ่งชี้จุดแข็งและจุดอ่อนในการเขียนภาษาอังกฤษอีกด้วย

1.2 ความต้องการทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ศึกษาจากรวบรวมข้อมูลจากรายงานวิจัยที่ศึกษาความต้องการทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของทั้งผู้เรียน และตลาดแรงงาน ตลอดจนลักษณะรูปแบบการเขียนที่เป็นที่ต้องการ ข้อมูลที่สังเคราะห์ได้จะแสดงถึงความต้องการซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน นอกจากนี้ยังแสดงถึงลักษณะรูปแบบการเขียนที่ควรสอนในระดับอุดมศึกษาอีกด้วย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยของรัฐ
ระบบปิดได้แก่

2.1 หลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารหลักสูตร ซึ่งเป็นคำอธิบายรายวิชาของมหาวิทยาลัยของรัฐระบบปิด 8 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สถาบันภาษา และคณะอักษรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (คณะมนุษยศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (คณะมนุษยและสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (คณะมนุษยศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะศิลปศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะมนุษยศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร (คณะโบราณคดี) และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (คณะมนุษยและสังคมศาสตร์) เครื่องมือที่ใช้คือ ตารางวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร และสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากความถี่ของเนื้อหาที่ปรากฏในแต่ละหลักสูตร ข้อมูลที่ได้จะแสดงเนื้อหาวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ที่สอนในมหาวิทยาลัยของรัฐระบบปิด

2.2 ลักษณะการสอนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ศึกษาจากรายงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนทักษะการเขียนระดับอุดมศึกษา และจากการสัมภาษณ์ผู้สอนวิชาการเขียนในมหาวิทยาลัย 5 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ข้อมูลที่รวบรวมและสังเคราะห์ได้จะแสดงลักษณะวิธีการสอน และปัญหาในการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้สอน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่

3.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือตำราและเอกสารต่าง ๆ แล้วนำมาสังเคราะห์ให้ได้ภาพรวมของคำอธิบายเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อนำมาพิจารณาขั้นตอนการสอนที่สนับสนุนและสอดคล้องกัน

3.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา ใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเช่นเดียวกับข้อ 3.1 การเรียนรู้ภาษานั้นแม้จะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ แต่ก็มีรายละเอียดเฉพาะตามที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้แล้ว ขั้นตอนและวิธีการสอนจึงควรต้องสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วย

3.3 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการสอน ใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์เช่นเดียวกับ ข้อ 3.1 เป็นการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ควรมีในรูปแบบ

การสอน ตลอดจนวิธีการจัดองค์ประกอบ เหล่านั้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน

3.4 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนการเขียนภาษาอังกฤษ ใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์ เช่นเดียวกับ ข้อ 3.1 เป็นการศึกษาวิธีการสอนที่มีผู้คิดค้นคว้า สร้างขึ้นมา ศึกษาข้อดีและข้อเสียของวิธีการต่าง ๆ เพื่อคัดสรรวิธีที่เหมาะสมกับนักศึกษาไทย

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

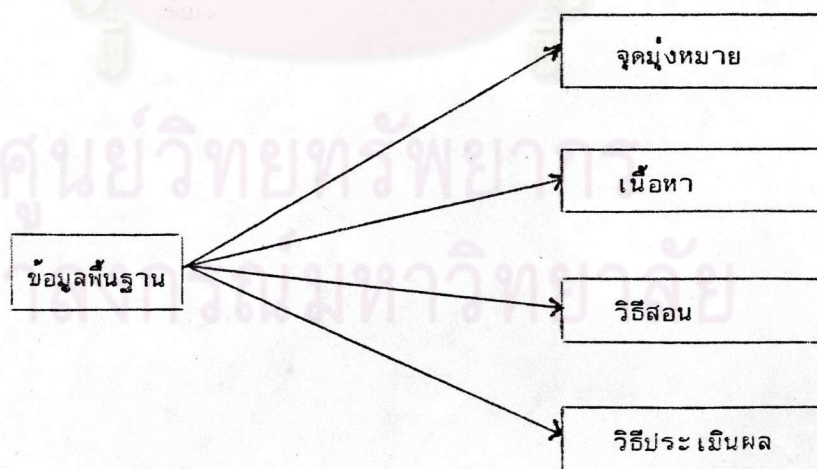
<u>ชนิดของข้อมูล</u>	<u>แหล่งข้อมูล</u>	<u>วิธีการเก็บข้อมูล</u>
1 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ	รายงานการวิจัย	รวบรวม วิเคราะห์
2 ความต้องการทักษะการเขียน	รายงานการวิจัย	รวบรวม วิเคราะห์
3 หลักสูตรวิชาการเขียน	เอกสารหลักสูตร	วิเคราะห์ความถี่
4 ลักษณะการสอน	รายงานการวิจัย ผู้สอนวิชาการเขียน	รวบรวม วิเคราะห์ สัมภาษณ์
5 ทฤษฎี/แนวคิดการเรียนรู้	หนังสือและเอกสาร	รวบรวม วิเคราะห์
6 ทฤษฎี/แนวคิดการเรียนรู้ภาษา	หนังสือและเอกสาร	รวบรวม วิเคราะห์
7 ทฤษฎี/แนวคิดการสร้างรูปแบบการสอน	หนังสือและเอกสาร	รวบรวม วิเคราะห์
8 ทฤษฎี/แนวคิดวิธีสอนการเขียน	หนังสือและเอกสาร	รวบรวม วิเคราะห์

ขั้นที่ 2 : การพัฒนารูปแบบการสอน

การพัฒนารูปแบบการสอนสำหรับงานวิจัยฉบับนี้หมายถึง การจัดองค์ประกอบในการสอนให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานแล้วในขั้นต่อไปของวิธีดำเนินการวิจัยคือ การกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ในองค์ประกอบการสอนดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของวิชา กำหนดลักษณะการเรียนรู้หรือความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบการเรียนรู้ในวิชานี้แล้ว จุดมุ่งหมายของวิชาจะต้องสอดคล้อง เหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน
2. เนื้อหาวิชา กำหนดรายละเอียดสิ่งที่จะสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในข้อ 1
3. วิธีการสอน กำหนดรายละเอียดวิธีสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาวิชาอย่างเป็นขั้นตอน และมีความสามารถตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายในที่สุด
4. วิธีการประเมินผล กำหนดวิธีการวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียนเพื่อตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความสามารถตาม เกณฑ์ที่มุ่งหมายหรือไม่

การจัดองค์ประกอบการสอนนี้สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 3 : การพัฒนาเอกสารคำสอน

ในขั้นที่ 2 เป็นการจัดทำรายละเอียดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน แต่ยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์การเรียนการสอน ดังนั้นในขั้นที่ 3 จึงเป็นการเตรียมรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อนำสู่การนำไปใช้จริง เอกสารคำสอนประกอบด้วย

1. บทเรียน หมายถึง เอกสารสำหรับผู้เรียน มีลักษณะเป็นบทเรียน ซึ่งแต่ละบทจะประกอบด้วยคำสอนหรือคำอธิบายข้อความรู้ กิจกรรมที่มอบหมายให้ทำและแบบฝึกหัด
2. เอกสารคู่มือผู้สอน เป็นเอกสารสำหรับผู้สอน มีลักษณะเป็นบทเรียน เช่นเดียวกับเอกสารสำหรับผู้เรียนและมีคำแนะนำการสอนในแต่ละขั้นตอนอีกด้วย
3. แผนเวลา เป็นการวางแผนเวลาที่จะใช้สำหรับแต่ละกิจกรรม ตลอดจนการสอนตลอดภาค โดยใช้รูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น

ขั้นที่ 4 : การตรวจสอบคุณภาพ

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนและ เอกสารคำสอนที่พัฒนาขึ้นในขั้นที่ 2 และ 3 นั้น มีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางรูปแบบการสอน 2 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิสนา แชนมณี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความคิดเห็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (ดูรายละเอียดภาคผนวก ข)
2. ตรวจสอบเอกสารคำสอน ซึ่งประกอบด้วย บทเรียน คู่มือผู้สอนและแผนเวลา โดยผู้สอนวิชาการเขียนในมหาวิทยาลัยของรัฐระบบเปิด 10 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ทิพย์ สิงหะเนติ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาลณี ศรีหิรัญ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี โภคาสัมฤทธิ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีน พิมสาร สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ลัญฉวี สายบัว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์ ปิรัญญา นูนาค คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ สุวิมล ณ ตะกั่วทุ่ง คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชยา เฉลยทรัพย์ สำนักภาษา สถาบันพัฒนาขีดความสามารถศาสตร์

Mr. Steve Alamaida สถาบันสอนภาษาเอ.ยู.เอ และอาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Mr. William Page คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินความคิดเห็นแบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด

(ดูรายละเอียดภาคผนวก ข)

3. ทดลองใช้รูปแบบและเอกสารคำสอนบางส่วน เช่น วิธีสอนบางอย่าง กิจกรรม
บางกิจกรรม และเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม โดยทดลองกับผู้เรียน ที่มีใช้กลุ่มทดลองหรือกลุ่ม
ควบคุม การทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 5 : การแก้ไขปรับปรุง

ข้อมูลที่ได้รับจากการตรวจสอบในขั้นที่ 4 นำมาใช้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงทั้งรูปแบบ
การสอนและ เอกสารประกอบการสอน

ตอนที่ 2 : การทดลองใช้รูปแบบการสอน

เมื่อได้รูปแบบการสอนพร้อมกับเอกสารคำสอนแล้ว จึงนำไปทดลองใช้ในสภาพจริง
ของการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 : การจัดกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ประชากรสำหรับรูปแบบการสอนนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยของรัฐ
ระบบปิดที่ผ่านวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในหลักสูตรพื้นฐานทั่วไป ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง
ได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา อ.231 การเขียนระดับ 1
(Basic Writing Techniques) ภาคสอง ปีการศึกษา 2532 ซึ่งเป็นวิชาที่มีหลักสูตร
สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชาในรูปแบบการสอนคือ การเขียนระดับย่อหน้า นักศึกษาเหล่านี้
เป็นนักศึกษาระดับปีที่ 2 ขึ้นไป และผ่านวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานอันเป็นวิชาพื้นฐาน (Prerequisite)
ของวิชานี้ ซึ่งเป็นลักษณะของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบการสอน

ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา ดังกล่าวข้างต้น โดยการจับสลาก แล้วจึงสุ่ม
นักศึกษาแยกออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เนื่องจากระบบการเพิ่มถอนจึงทำให้กลุ่ม
ทดลองมีจำนวน 18 คน กลุ่มควบคุม จำนวน 12 คน ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

	<u>กลุ่มทดลอง</u>	<u>กลุ่มควบคุม</u>
1. <u>คณะที่สังกัด</u>	18	12
1.1 นิติศาสตร์	5	4
1.2 พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	7	5
1.3 รัฐศาสตร์	2	1
1.4 ศิลปศาสตร์	2	1
1.5 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	1
2. <u>ชั้นปี</u>	18	12
2.1 ปี 2	10	8
2.2 ปี 3	3	2
2.3 ปี 4	5	2
3. <u>เพศ</u>	18	12
3.1 ชาย	5	2
3.2 หญิง	13	10

ขั้นที่ 2 : การดำเนินการทดลอง

2.1 การควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

ในการทดลองนี้มีตัวแปรดังต่อไปนี้คือ

ตัวแปรต้น : วิธีสอน 2 วิธี (1) แบบเน้นกระบวนการ
(2) แบบเน้นผลงานเขียน

ตัวแปรตาม : ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษ

ตัวแปรที่ควบคุม : (1) พื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ

(2) เนื้อหาวิชา

(3) เวลาเรียน

(4) สถานที่เรียน

(5) ผู้สอน

และในการทดลองมีการควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องดังนี้

- (1) พื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ การจัดกลุ่มด้วยวิธีการสุ่มโดยการจับฉลาก (Randomized Groups Design) จะทำให้กลุ่มต่าง ๆ มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน (ชัยพร วิชาวุธ 2527 : 190) นอกจากนั้นยังกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนผ่านวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งแสดงว่าอย่างน้อยผู้เรียนทุกคนมีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับพื้นฐาน
- (2) เนื้อหาวิชา ทั้งสองกลุ่มเป็นการเรียนการเขียนระดับย่อหน้า ดังนั้น เนื้อหาวิชาจึงเหมือนกัน กล่าวคือเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียบเรียงแบบต่าง ๆ และองค์ประกอบของการเขียนย่อหน้า
- (3) เวลาเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เรียนเวลาเดียวกัน คือ 9.30 - 11.00 น. กลุ่มทดลองเรียน วันอังคาร และพฤหัสบดี ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนวันพุธ และศุกร์
- (4) สถานที่เรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เรียนห้องเรียนที่มีลักษณะเหมือนกันทุกประการ คือ ห้องเรียนที่ศึกษาศูนย์ภาษาอังกฤษ เป็นห้องเรียนปรับอากาศ มีแสงสว่างเพียงพอ และนักศึกษาสามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอกห้องเรียนได้
- (5) ผู้สอน ผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้ง 2 กลุ่ม โดยสอนอย่างเต็มความสามารถ ทั้ง 2 กลุ่ม

2.2 การทดสอบก่อนเรียน

ในชั่วโมงแรกของการเรียนได้ทำการทดสอบนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม (Pretest) ด้วยการให้นักศึกษาเขียนความเรียงยาวประมาณ 100-150 คำ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง หัวข้อที่กำหนดคือ My First Day in Thammasat ผู้ประเมิน 3 คน ซึ่งเป็นผู้สอนวิชา อ.231 ได้แก่ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชื่นชีวี เฉลิมภัทรกุล (2) อาจารย์ ภาวิณี กาญจนพันธ์ และ (3) ผู้วิจัยประเมินโดยใช้ตาราง Profile (ดูรายละเอียดภาคผนวก ข) ผลการทดสอบปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	\bar{X}	S_x	t
ทดลอง	64.81	6.02	0.07
ควบคุม	63.03	5.27	

$$.05 \ t_{28} = 2.048$$

ตัวเลขในตารางที่ 1 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การดำเนินการสอน

2.3.1 แผนเวลาสอน กลุ่มทดลองเรียนวันพุธและวันศุกร์ 9.30-11.00 น. กลุ่มควบคุมเรียนวันอังคารและวันพฤหัสบดี 9.30-11.00 น. เวลาที่ใช้ในการทดลอง 1 ภาคการศึกษา หรือ 16 สัปดาห์ (48 ชั่วโมง) มีกำหนดการสอนดังนี้

อาทิตย์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	Narration: Unit 1 Group	Chapter 1: Association of Ideas
2	Individual	Chapter 2: Paragraph Components
3	Description : Unit 2 Group	Chapter 3: Narration
4	of Place Individual	Narration
5	Description : Unit 3 Group	Chapter 4: Description
6	of Object Individual	Description
7	Process : Unit 4 Group	Chapter 5: Process
8	Individual	Process

<u>อาทิตย์</u>	<u>กลุ่มทดลอง</u>	<u>กลุ่มควบคุม</u>
9	Giving Examples : Unit 5 Group	Chapter 5: Giving Examples
10	Individual	Giving Examples
11	Giving Reasons: Unit 6 Group	Chapter 5: Giving Reasons
12	Individual	Giving Reasons
13	Comparison : Unit 7 Group	Chapter 5: Comparison
14	Individual	Comparison
15	Mixed Order Unit 8 Group	Chapter 5: Combination
16	Individual	Combination

2.3.2 วิธีสอน ผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งสองกลุ่ม แต่ใช้วิธีสอนต่างกัน คือ กลุ่มทดลองดำเนินการสอนตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ใช้แนวความคิดเรื่องกระบวนการเขียน (Process Approach) ขั้นตอนการสอนตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการเขียน และวิธีการประเมินผลงานมีลักษณะเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อให้ผู้เขียนนำไปใช้ปรับแก้ไขงาน ส่วนกลุ่มควบคุม ใช้หนังสือเรียน Paragraph Writing โดย Pornpimon Chutisilp and Amara Poovatanasej สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529 ซึ่งเป็นหนังสือสำหรับใช้ในวิชา อ.231

กลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนที่มุ่งเน้นที่ตัวงานเขียน (Product Centered) มีลักษณะดังนี้คือ เป็นการสอนโดยแยกองค์ประกอบการเขียน กล่าวคือ บทที่ 1 สอนวิธีคิดโดยการเชื่อมโยง เช่น การเชื่อมโยงสิ่งที่มองเห็นกับประสบการณ์ที่ตนมี อาทิ สีแดงทำให้คิดถึงโลหิต เป็นต้น บทที่ 2 สอนองค์ประกอบของการเขียนที่ละองค์ประกอบ คือ การเขียนประโยคใจความหลัก (Topic Sentence) การเสนอแต่เพียงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง (Relevant Ideas/Unity) การเขียนข้อความที่ราบรื่น (Coherence) ด้วยการใช้คำสรรพนามและคำอ้างอิง (Reference Words) บทที่ 3-4-5 เป็นการสอนการเขียนแต่ละประเภท คือ บทที่ 3 Narration บทที่ 4 Description และ บทที่ 5 Exposition และในการสอนการเขียนแต่ละประเภทในบทที่ 3-4-5 นั้น มีขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

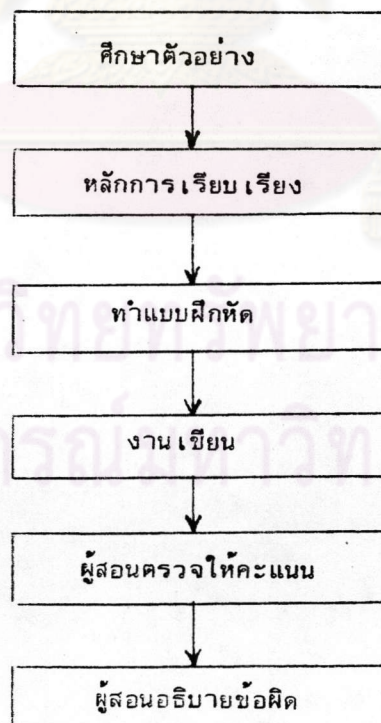
(1) จากตัวอย่างการเขียน ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายศึกษาวิธีการเรียบเรียงข้อมูลของงานเขียนตัวอย่าง แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดซึ่งเป็นการเขียนแบบควบคุม

(Controlled Writing) ตัวอย่างเช่น ให้ผู้เรียนจัดเรียงลำดับประโยคที่ให้มา เพื่อเป็นย่อหน้าที่เรียบเรียงถูกต้อง หรือให้ผู้เรียนเขียนเนื้อเรื่องต่อจากส่วนหน้าที่กำหนดให้ เป็นต้น การเขียนในขั้นนี้มีลักษณะเป็นการทำแบบฝึกหัด แบบฝึกหัดที่มีการควบคุมมาก ผู้สอนจะให้ผู้เรียนตรวจเองจากเฉลยที่ให้ สำหรับแบบฝึกหัดกึ่งควบคุม (Semi-controlled) ผู้สอนตรวจเองเพื่อดูความถูกต้องของการเขียน

(2) ให้ผู้เรียนแต่ละคน เขียนตามหัวข้อที่กำหนดให้ แล้วนำงานเขียนมาส่งผู้สอนเพื่อตรวจให้คะแนน คะแนนของงานแต่ละชิ้นจะเก็บ เป็นคะแนนเก็บ 70% ซึ่งจะนำไปรวมกับคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาคอีก 30%

(3) ผู้สอนนำข้อผิดพลาดในการเขียนในข้อ (2) มาอธิบายให้ผู้เรียนทั้งห้องศึกษาพร้อมกัน ข้อผิดพลาดที่นำมาแสดงนี้ประกอบด้วย ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการเรียบเรียง การใช้ภาษา และเครื่องหมายวรรคตอน มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่ถูกต้องเมื่อจะได้สร้างงานเขียนที่ถูกต้องต่อไป

ขั้นตอนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุมสรุปได้ดังนี้

อาจเปรียบเทียบการดำเนินการสอนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองได้ดังนี้

สิ่งที่เหมือนกัน ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของวิชา และ เนื้อหาวิชา ทั้งสองกลุ่มมีเป้าหมายที่ การเขียนข้อความระดับย่อหน้าที่ถูกต้องและสื่อความหมาย ดังนั้นเนื้อหาวิชาจึงประกอบด้วย รูปแบบการเรียบเรียงแบบต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานในการเขียน และองค์ประกอบของการเขียน นอกจากนี้ยังมีการสอนเกี่ยวกับการใช้ภาษาอีกด้วย
2. ผู้สอนทั้งสองกลุ่ม เป็นคนเดียวกัน
3. เวลาและสถานที่ ทั้งสองกลุ่ม เรียนเวลา 9.30-11.00 น. ซึ่งเป็น เวลาที่นักศึกษาต้องการลงทะเลเรียนเรียนมากที่สุด และทั้งสองกลุ่มใช้ห้องเรียนห้องเดียวกัน คือ ห้อง 404 ศึกษาศาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นห้องเรียนปรับอากาศ

สิ่งที่แตกต่างกัน ได้แก่ วิธีการสอนซึ่งยึดคนละแนวความคิด กล่าวคือ กลุ่มทดลอง เน้นกระบวนการที่ใช้ในการเขียน (Process) ในขณะที่กลุ่มควบคุม เน้นผลงานเขียน (Product) มีรายละเอียดความแตกต่าง คือ

1. ขั้นตอนของการเสนอเนื้อหา กลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่มที่เน้น ด้วงงานเขียน เสนอเนื้อหาโดยแยกองค์ประกอบของการเขียน แต่กลุ่มทดลองสอนโดยรวม องค์ประกอบการเขียนเข้าไปในกระบวนการเขียน สำหรับงานเขียนแต่ละประเภท
2. กิจกรรมการเรียนของกลุ่มทดลองมีลักษณะ เป็นงานกลุ่มและงานเดี่ยว แต่กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทำเองผู้เดียว ส่วนผู้สอนทำหน้าที่ตรวจสอบ
3. บทบาทผู้สอน ในกลุ่มทดลองผู้สอนมีหลายบทบาท ทั้งทำหน้าที่สอน ช่วยเหลือให้คำแนะนำ และประเมินงานเขียน แต่ในกลุ่มควบคุมผู้สอนทำหน้าที่สอนและตรวจ งานเขียนเท่านั้น
4. วิธีการประเมินผล งานเขียนของกลุ่มทดลองมีการประเมิน 2 ระยะ คือ เพื่อนและผู้สอน และการประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลสำหรับการแก้ไขปรับปรุง แต่งานเขียนของกลุ่มควบคุม ผู้สอนคนเดียวเป็นผู้ประเมิน เพื่อให้คะแนนและนำข้อผิดพลาดไปสอน
5. การสอนเกี่ยวกับภาษา ในบทเรียนของกลุ่มทดลองกำหนดสอน ประเด็นภาษาที่จะนำมาใช้ในการเขียนแต่ละหัวข้อ และเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนแต่ละบุคคล ในส่วนการทำงานเดี่ยว ส่วนกลุ่มควบคุมผู้สอนอธิบายข้อผิดพลาดทางภาษาที่พบในงานเขียนของผู้เรียน เป็นการสอนในกรณีที่มีข้อผิดพลาดเท่านั้น

2.4 การทดสอบหลังเรียน

เมื่อดำเนินการสอน ครบ 16 สัปดาห์แล้ว ทดสอบหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้นักศึกษาเขียนความเรียงมีความยาว 100-150 คำ ภายในเวลา 1 ชั่วโมง หัวข้อเรื่อง My Future Plan ผู้ประเมินงานเขียน 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับผู้ประเมินการทดสอบก่อนเรียน และประเมินโดยใช้ตาราง PROFILE เช่นเดียวกัน

2.5 การสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน

ในช่วงโม่งสุดท้ายของการเรียนการสอน ผู้วิจัยให้นักศึกษาทั้งสองกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชานี้ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแบบประเมินค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้สอนวิชา อ.231 2 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชื่นชัย เฉลิมภัทรกุล และอาจารย์ ภาวินี กาญจนพันธ์ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ข)

ขั้นที่ 3 : การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นการประเมินงานเขียนของผู้เรียน โดยผู้ประเมิน 3 คน ใช้ตารางกับประเมิน PROFILE ของจาคอบส์ และคณะ (Jacobs et al. 1981) รายละเอียดดังกล่าวแล้วในบทที่ 2 การใช้ตารางประเมิน PROFILE นั้น ผู้สร้างได้กล่าวถึงค่าความตรง (Validity) ไว้ดังนี้คือ

ความตรงเชิงลักษณะ (Face Validity) ลักษณะของการทดสอบซึ่งเป็นการเขียนความเรียงสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด คือ ความสามารถในการเขียน

ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การทดสอบตรงตามเนื้อหาที่ผู้เรียนศึกษาจากการเรียนการสอน

ความตรงเชิงความสัมพันธ์กับแบบสอบอื่น ๆ (Concurrent Validity) ค่าสหสัมพันธ์ของผลสอบด้วยการใช้ PROFILE กับการใช้แบบสอบ TOEFL และแบบสอบ Michigan Test Battery อยู่ระหว่าง .46 - .70 ค่าสหสัมพันธ์ 7 ใน 9 ข้อ มีค่า .60 ขึ้นไป แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างแบบสอบทั้งสามนี้

ความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity) ทดสอบความตรงประเภทนี้ด้วยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งตามทฤษฎีแล้วคะแนนทั้งสองต้องมีความเปลี่ยนแปลง

ผลปรากฏว่าคะแนนทั้งสองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มจากก่อนเรียน 59.5 เป็น 70 แสดงว่าการใช้ตารางPROFILE สามารถแยกระดับผู้เรียนก่อนเรียน (Entry) และผู้เรียนหลังเรียน (Exit)

ส่วนค่าความเที่ยง (Reliability) ของการใช้ตาราง PROFILE ผู้สร้างได้หาค่าความเที่ยงของผู้ประเมิน (Rater Reliability) = .91 และผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงของผู้ประเมิน 3 คนที่เป็นผู้ประเมินงานเขียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบกับงานเขียน 5 ชิ้น หาค่าสหสัมพันธ์แบบ Spearman Rank Correlation (Lewis 1973 : 57-58)

$$\text{สูตร ค่าสหสัมพันธ์} = 1 - \frac{6 Sd^2}{n(n-1)(n+1)}$$

Sd = คะแนนรวมของลำดับที่ที่แตกต่างกัน

n = จำนวนงานเขียน

ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ = 0.80 แสดงว่าผู้ประเมินทั้ง 3 มีความคงที่ในการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม คะแนนของผู้เรียนแต่ละคนนั้นเป็นคะแนนเฉลี่ยจากผู้ประเมินทั้ง 3 คน

คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วจึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติทดสอบที (t-test) โดยใช้สูตรที่ตัวอย่างประชากรไม่สัมพันธ์กัน (ประคอง กรรณสูตร, 2528 : 83)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{X_1^2 + X_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) โดยใช้สูตรที่ตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์กัน (ประคอง กรรณสูต, 2528 : 83)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left(6 \frac{2}{\bar{X}_1} + 6 \frac{2}{\bar{X}_2}\right) (1 - r_{XY}^2)}}$$

3.2 การสอบถามความคิดเห็น ในการดำเนินงานวิจัยมีการสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและเอกสารคำสอน และผู้เรียนหลังจากเรียนจบภาคการศึกษาแล้ว โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่าซึ่งกำหนดน้ำหนักดังนี้

น้ำหนัก	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคำตอบที่ได้จากการวิเคราะห์ มีความหมายดังนี้

4.50 - 5.00	มากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง
1.50 - 2.49	น้อย
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

แผนปฏิบัติการดำเนินการวิจัย

